

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΑ ΑΠΡΟΟΠΤΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

'Ο Κάτσος δ Πρεβάζης κι' ό Μανώλης δ Τεζέως ήσαν παιδιά μ' οι διύλ χωροφύλακες, στινάδελφοι, «εσταυρωτήδες», και σαφοντακορωνάδες με τό όνομα:

Κάθε κουμπτορυτα
(κουμπί,
κάθε κουμπί, κορόνα,
καν λέει κα' δ λάδις. 'Ο Πρεβάζης κι' δ Τεζέως
λοιπόν, είχαν μεγάλο ντα-
ραβένι και μεγάλη επαγ-
βάλων έκεινη τήν ήμέρα.

Γιούζανα σέ χωριό, νά ενερ-
γήσουν έπαδόσιες. 'Εκ-
τελεστική δρχή ή χωρο-
φύλακη, και διοί από διά-
τη παρεμβούν. 'Η Έφο-
ρεια, ή Διοικηση, τό Γε-
ωργικό Γραφείο, δ Ελη-
νούσες, δ Ταξίας κ.λ.τ.

— Μόνο τό Ναυπιάδ
και τό Ναυπιάδιο
και ή 'Αεροτορία δέν μάς φυμάθηκαν ακόμα, μά διον νάνα. Θά μάς
στελέσουν έγγραφα, μά μέρα, μά ελάθοτα μ' ανά, είτεν δ ένας.

— Μάς λένε σε αραταν ο ων αύ δ ε ζ, μά σανανταρδαρών
σες μάς κατέληπταν, άστριπον δ' άλλος.

Και είχαν δύοτε, έκεινη τήν ήμέρα, νά παραπονήσαν και οι δύο.
Πρώτα γιατί τρέχουν από τό προϊ απέναν στά πατούσαρχα, νησιακοί
και δημιαρικοί.
Δεύτερον, γιατί δ Κάτσος δ Πρεβάζης ήτανε φαγαράς πρώτα μεγά-
λος και δεύτερον, μικρός. 'Εναν δ Μανώλης δ Τεζέως ήτανε ποδό-
το και κύρια μετρούς και είχε τό φατ για δεύτερη κοινότητα. "Ετοι δ έ-
νος, συνέπληραν τόν άλλο και πάναν καί οι δύο ένα σενγάρα παφα-
σμένο και άχωρότο !

Και τρίτον, γιατί έκαναν και τόν δρόμο, μέσα στές λογγιές του Μπέ-
λενο, και τόν κατεβαν στή Ράμνα, πον τόν περιμένειν μενές κοτό-
ποντού στον Πάρδορο, σαλάτα παπερές και μαρέφτο κοκκαλέλα, αντί νά κατεβαν στή Ρά-
μνα, λέμε, κοντεύειν νά πέσουν άστρια στά
φιλέλεια και νά μπονταν στή Βούλγαρα !

— Δέν σούληγα, δρέ άδερφέ, νά στεγώμα-
στας λιγάκια σ' έκεινο τό παλήρο χωρού, ποτα-
νιών κωντά στή Βετέρνα; Κάπι τό πατιμούσα-
με, γιά νά γυνοταστώμε, είτεν δ Πρεβάζης
στόν σπιάθερφό του.

— Τί θάδερως τόν πάτης, σ' αύτό τό παλη-
ρώδι ! Προσφυγεύδις συνοικιός. Λύτοι ούτε
άγιασιν δέν θάδησαν, όχι προσι.

— Δέν πρόκειται γιά τό προσι. Θά δρι-
σκούμε νά φτάμε.

— Νά φάμε ' Τί νά φάμε ; Πάέι πάτω
τό φατ χωρίς προσι ;

— Μά είν ' ανάγκη νά βρούμε και προσι ;

— Κουρασμένοι, καθόδις είμαστε, μόνον αύτό θά μάς στινώσω ...

— Άλλως τε, τό νά τρώγαμε μ' έκει ; Πρόστα δραστικά σαλάτα, μέ λί-
γο σανσαμέλα.

Οι δύο φίλοι και συνάδελφοι, άρχισαν νά γρυνιάζουν :

— Σούτα πον μένοντα στή Βετέρνα, πον είχε και ρετσίνα.

— Και τί νά τρώγαμε μ' έκει, πον μητενέν δοι ; "Άλτε, θάσουν
λιγάκια νά γρέσταντα στή Ράμνα, νά φρέμε γιά καλά.

— Ήταν η πρώτη τους φορά ποι διαφωνούσαν οι δύο συντρόφοι τον
τό φαγητό. Νεοφρέμαν στή Πάροδόρο, κάστανα τό μαπούσιολα.

— Άλλοι χριστανοί, δρέ άδερφε έδω απέναν ! λέγανε.

— Ούτε μεζέδεις, ούτε λιγάκια μέ προσι.

Ζευγάρι ταυριασμένο κι' άχωρίστο ...

πράντα κ' οι χωροφύλακές !

— "Είλα ντέ, μαρέ, χριστιανοί είναι αύτοι ;

"Η ήμέρα ήτανε λαμπρή. "Ε-
νας ήμιος τού Θεού. άλλονό-
τανε παντού με δηλίδειαν δηλη-
τή φίλο, έκεινο τό ημικό και
σαπουνόδιο φύντανονταν άπόγομα.
Τά δέντρα, μετά τά ποτά πετρο-
νά τους φύλλα, σαν νά συριθούν
ελαφρά, άπο άντεργιχλές χου-
στωτες. Στη γη τή νοιοποληνή ά-
πο την πορειασμένη δρογή, μίτα-
ζαν τά νέα φύτρα, πού δέρερναν
νέα ζωή στόν κόσμο.

Πέπρι, μαρών, σε μενεζέδε-
μα δινερα, δινηθούμενα τά δημι-
κονύ δινούν, σαν νά κομόντου-
σαν γλυκά. Πινάκια φλετο-
ύλαν μέσα στά κλαδά. Νέρο
καθαρό και ξανθό, έτρεζε δι-
αστικό στά ρεμάτακα και κρη-
μαζότανταν κάτο στην κατηρόνη,
γελαστό, παγκραστό, σαν νά
πηδούνε, διο γέλιο και λάδι. "Ανοίξε τά ρουθούνια του κι' ώαφράνθηκε.
Φεύς στού ήμιος τίς καρέρες..."

"Άπο δηλι αύτη την ποτήση, οι δύο φίλοι και σινάδερφα τίποτε δέν
θελανε. "Ο ίνας κόπταζε τά πονέλας και τά φρεταζάντανε ψητά στή
σοβόλη, και διο ήμερολημάντανε, κι' άλλος μεθυσία, φωταζό-
μενος τά σέματα νά τρέχουνε προσι !
— Τί τό θέλουμε τό νερό ... "Αφθων και πάει και καμένο. Πόσο
πιο καλό θήτανε νόσησος, διο μεριά ποτάμια τρέχουν και προσι !
Τί κρήμα νά μή είχε δ Τεζέως γεννιθή, ποίν γίνη δ Δημηουργία...
***

Καθώς προχωρούσαν πεινασμένα, κοιρασμένα, μελαγχολικοί, άξερνα,
στάθηκαν δ Πρεβάζης.

— Μανώλη,

— Τί ;

— Κάτι μιρίζει έδω πέρα.

— Όμως μεντο μιρίζει, είτε, σύτε σύδουμα,
σύτε φετσίνι, σύτε λάγγερο, σύτε πότο και κα-
τευταζόμενα προσον.

— Μωρέ, τί φετσίνι και καλό νά μοιχησι !
Χοιρόν. Έδω μιρίζει φημένο χοιρινό !

— Ο πεινασμένος καρβέλα νειρεύεται !
τού είτε δ Μανώλη.

— Άλλα δ Κάτσος δ Πρεβάζης, έπειτα στάθηκαν τά άσωλανθούσανε, διο τού έφραζανε τό δρόμο. 'Ο
Τεζέως έπαλιονθες διατημήντανε:

— Έμένα κάλληρος ή γλυκάσια μου με αύτός μοι λέει για χοιρινό, έδω
στό ζημό το μιντούχ ! Βρέ έλα, βρέ Κάτσο, άπο τό μοντονά που ναδί-
ζαμε, γιατί θήτασόμεν έδω και διο μάς φέρν οι λίκνα !...

— Άλλα δ Κάτσος πού θήτην καραθητή.
Σέ λιγό νά έκει άπάνω στην καρφή, ένα χαυκοπαλινά, μέ σανίδες,
καροφρασμένα και φρούχο. 'Ο Κάτσος σάν νά τόν πρασδότες από τή μάτη
η δέρηση, έτρεζε πόρο το έκει.

— Τί διάβολο θή δηρής νά ταΐζει και νά φάε, βρέ Κάτσο, σ' έκεινη τήν
πατηροκαλίθια ... Τίτοτα καρδούναρδή διο τήν είχαντε τό καλοκαρινή και
τήν δέρηση τους πάνω σύμεινταν. Μή χάνεται άδειας ! ... "Άλτε γιρίστε,
άπο τόν διαράντο τόν δρόμο για νά φύσουμε και θή κριώση τό ποτόπουλο
στή Ράμνα και θή μάς παρην και τό προσι.

— Μά πον νά σταματήση τής δοτηταίμες τό λαγκανού.
— Μωρέ, γιαρουνά,
σού λέω, φτηνάτε έδω !

Μπροσει νά είνε και άγρι-
ογύρωντο ! ... Ποι ζέ-
ρεις ; Μπροσει σ' έκεινη
τήν καλλιθή νά είνε καυη-
γού και νά ψήνεται καυη-
γού ! ... Τρέξε, Μανώλη,
νά προφτάσουμε. Μπροσει
νά είνε και κάνε ... Ποι
τό έφρουμε ...

— Χάνε έδω άπάνω,
στον Μπέλερο την καρφή
για ! ... Τί θέλει έδω και
τί νά κάνε, τήνταν έπο-
χη, καζέ ; Για τούς λι-

Κρατούσαν από πάνω τά ταραρούχια τους σάν νά τά έψηναν

Κρατόπουλο φητό στόν Πάρεδρο.

κους ή γιά τις άρκοντες ! "Άλτε γύρισε, σαδ λέω ...

— Μαρέ ή άρκοντες και οι λίγοι πράγμα χαροποντάρια ψητό ; "Ωχ, θέε μου, μά πυρδιά πονά άναστανει ! ... Τρέξε, μονάχα νά πολάβουμε... Τό βλέπω τό χορό νά σιγουρίζει, σουδιμεμένο, στή φωτιά, δοδοκάνεα, χρυσοπλένο, μέ ξηροψημένες τις πετσούλες του, σάν φύλλο ανά πήγα. Και στάζει ! Στάζει τό κακόμιορο ! ... Τετράποχο, ειν' τό έριο ! ...

Σάν δανιλάρης στό χρονό του θρόνο. Μ' ένα λεμόνι κάπουν στό στόμα του, και μέ πράσινες έλητρες στή κοιλά του ! ... Καλ βλέπω τή φρανά καταστεμένη, μπανταλά κι' αντό ν' άχνησε και ν' άχνηση, γιατί άλλοις δεν μαργούδουντες ώς έδω ...

Παλαθώνος σε μανιών !

— Πώς είνες ; Πώς ; Παλάδισα ! ... Καλ βέβαια παλάδισα ! ... Παλάδισα από τήν πέντα ! ... Παλάδισα και' από τή μηρούνια ! ... Σέριας λόπον καιρό έχω νά φάω τέτοιο χορινό ; "Άρτ' τόν καιρό, δην μας στελέσαι έδω άπαντα στην έξωρα του 'Άδων ! "Άχ, θέ μου, δην είχαν, μά λίγη σαλιπίτσα από λαρνάκι και λίγα φατανάκια ! Θεός, "Ολόλαρης Θεός, Παράδεισος σού λέω !

— "Έγώ σου λέω, πώς θήτε χαρίδι νά δραστείς όποια μέσα, ούτε τίποτε.

— Κι' έγώ σου λέω ναι.

— Σταχτηματίζουμε μάν θέλεις.

— Σταχτηματίζουμε σ' θά δες.

— Τό σημερινό τό φραγτρό.

— Σάμφρανο. "Όποιος χάσει μάν πληρωστι.

— Ναι, δηνος χάσει μάν πληρωστι τό φαί του άλλου και θά φάρη όλων δων μαρερι.

Κουβέντα στήν κουβέντα φτάσαν στό σανιδοκάλινο και χτυπήσανε τήν πάρτα. Τώρα και στήν Μανάλη ζέσσει νά μαρτζή μέτα πα.

— "Έχει γοντσό, είτε μέσα του, νά τήν ξε-

πανε !

— Παιάνες είν ;

— Ακουόνται όποια μέσα μάν χοντρή φωνή. "Ο Κάρτος γύρισε, κατά τήν Μανάλη και ξελίστηκε τό ένα μάτι του.

— Τό βλέπεις ;

— Και έστινε νά άπαντηση στή φωνή :

— "Ερεβες,

— Παράδεις εσείς είστε, κώρε' έστινε οι «σείσι»;

— Χωροφυλάκια. "Υπεροδιά έχουμε.

— "Ανοίξτε την ίαστον και ματήτε.

Δευτέρος ο Κάρτος ποδόληση δεν περιμένει.

Μά δην μήποτε μέσα στοπάτησε, σάν νά τον δρέξειν, άποτομός με νερό. Όπτε τζένι είναι μέσα, ούτε σαΐδια, ούτε χορόδια πονά νά στέψη, ζωντανόκα, ούτε σαλατίτοις λάχανο, ούτε πάραδεισος, ούτε φατανάκια, ούτε και Θεός !

Τρετός - τέταρτες είλιωνα, φρυγιά του θυλακούς έχειντον τῶν σπουδών, καθιδύτονταν τριγύρο, σέ ένα πάλιμπάρκαλο καπούσ, και κρατοῦνταν τά ταραχήσια τους στό χέρι, όποια πάνω σάν νά την ημέραν. Πριν νά σανέλην ο Πρεβάζης, ο Τζάκης ρώτησε:

— Τί κάνεις έδω μαρτζή παιδιά :

— Χωροφύλακες είστε και δεν βλέπεις ; Φυλάκιο στρατιωτικού είλιωστε στή σύνορα...

— Καλά, πέτρε πονάχια σε τούτο τό φυλάκιο :

— "Όχι, Μά οι άλλοι πάντα γιά συστίνο. Μές λησμόνησαν έδω πέρα, νησιώντας όποιονδες και στρατιές στή γήρο τά φυλάκια γιά νά δρούν, τίποτε νά φέμε...

— Καλά και τά ταραχήσια τί τά κρατάτε γύρω στή φωτιά ; Μήρως τά φέντε γιά νά τά φέμε ;

Οι είλιωνα δέν ρόρθισαν ν' άπαντησιν Θυμωμένος ο Πρεβάζης, γιατί είδε μάλιστα τη γαστρονομική του δηνερα νά χάνωντα, είπε στούς είδωντας με θυμό, σάν νά τοις έπατμισες, ποιοι χορινό έμιστησε και χορδή δέν άπησε.

— Και τό ψηφινό τό χορινό, ποιο μαρτζήσει έδω μέσα τί τό κάνωντε ;

— Ποιο χορινό ψηφινό ;

— Νά έδω μέσα μάζες θέτεις τή μάτη ή μαρωδιά !

Οι είλιωνα έγειρασανε.

— Παιδί γοντσό, δέρε γοροφύλακα ! Τά τοπορίσια μας άλειδους με γηρωνιάτικο ένγρα, γιά νά μάτι έρεσθωνται τώνους πονά πάντες ή γελώντες. Κι' έστινει είναι παγωμένο τό λινόντας λιγάκι στή φωτιά...

Θυμωμένον' ή Τέλεσης.

— Παιδίνη μου, τού είτε, τό κερδίσαι τό στοέμα.

— Ήταντα δέν κέδονται, Μανάλη.

— Δέν στογυματίσταισαν, δηνος περδίσται νά πήν θασ θέλει και νά πληρωθεί με χοντρόν ; Σαν κατεβούντε στή Πορόγια, δην μας κάμης τό περπάν... Θά πάν θασ θέλει και θά πάθ.

— Νά, άλλα δέν είναι έστο.

— Πης δήν είνε έστο, Σταγνυματίσταισε μά έδω στογυματίσταισαν, δην μας τάσσει νά πάντε πάντε έδω !

— Στογυματίσταισε... Στογυματίσταισε μά απάς δ. δ. δην θεσ- νά πήν θέλει πάντα... Στοντάν, λεστον : "...Ρανή πλευράνη... Κέρες θά μάτι νά απά, και θά πέλονται ταραχήσια. "Όποιος είν ; μά τ' γειτονιτούς πάντα, θάνατον πάθεια... Καλή ζερεζι λεστον ! Μ' ίνωνά, σου και χαρά σου ...

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΟΥ Κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

Καλή άρχη ! ! Ελήφθη μιά έπιστολή με συνταγή τοπικού φαγητού όποιο τά τά Βαδενά πάρα τής κυρίας Αίκατερίνης Μαυρικ.. καί την ίντοιαν δημοιεύμενο κατατέρω. Δέν έπρεπε θώμας νά δφαριέρεστε τά ολικά πού άφαριέρεστε κυρία Μαυρικ.. ιδία νά μη γίνεται θ α π ύ, δπως λέγετε, τό φαγητό. Πιθανόν είλς τόν ένα νά μή άρεση, λόγου χάριν, τό πολύ κρεμμύδι και στόν δλλον τό κόκκινο πιπέρι, θά εύρισκονταν θώμας και άλλοι που πούς δρέσσουν και συντάπως δέ μητορει κανείς νά δασιέταισε σε δυοτρεπει γνώμες διά νά μαγειρέψη ένα τοπικό φαγητό. Διερχόμενος κανείς από την Μασσαλία, θά φάγη την Μπουγιαμπέτα ποτικό της φαγητού και τό διποίο, σημειωτεόν, είληνηκιώτατο φαγητό, ή έλληνική κ α κ α ι ι τών φαραδών μας—μήτως καί ή Μασσαλία δέν έκτισθη από "Ελληνας" καί ή Μπουγιαμπέτες δέ αυτή με τά διάφορα γιαρνιμέντα της, υερθίεταισε πέθανός δην μέσα με ψάρι μέσα στό πιπέρι. Είς τό Παρίσι θώμας δην ζήτησε νά φάτε και έκει Μπουγιαμπέτες, θά σας ερθίουν τό διο φαγητό από ψάρια κ.λ.π. δχι θώμας υπό μορφήν τοπάς, άλλο σε ριχό πιπέρι με φρυγανιές και τό φάρι σκεπασμένο με σάλτσα που γίνεται με τό ζουμί τής σούτας. Έναλλοι λόγοις, κολιός και κολιός, μά δχι από τό ίδιο φαρέλι.

Τώρα, τό πάντα θελτιωδών ποιοτικών και από τεχνικής απόψεως τά φυγητό μας, δλα άλλα πού έχουν παραφθαρή διά μέσου τών αιώνων, αυτό είνε ζήτημα πορθμή πού θά άπασχολήση τούς μαγειρέουντος, οίνταις θά έχουν αποκτήσει και πλειότερος έρδισια. "Ημές πάντως πρέπει νά τούς τά διαφυλάξωμεν και τά παραδόσωμεν, δπως μαγειρέονται σήμερον και αι γιώντες των θά τούς δηδηγήσουν νά κάμουν τότε τάς προσθαφαρέσσιες που πρέπει νά γίνουν.

Η ΣΥΝΤΑΓΗ:

Λακούσι θίτσο — Β ο δεν ών

Γίνεται μέ κρέας από ζυγόδηρι, μησοχάρι, κουμένιο σε μικρά κοιμάτια. "Αναλογία: Μία δάκα κρέας, δύο δικάδες κρεμμύδια σχισμένα στά τέσσερα, έπισης έων μισό φλυτζάνι λάδι, 3-4 πιπεριές φρέσκες ή ζερές, μισή κουταλιά σούπας κόκκινου πιπέρι (δχι τό δυνατό, από κουταλιά, μπελέτε μισή δικάδα, μπελέτε μισό κουταλιά, ντομάταν δην είνε φρέσκη δάκα δάφνη, μισό μασούρι κανέλλα χονδρί, ένα ποτήρι κρυστάλλια και μισό ποτήρι έδοι. Κλείνονται δλα αυτά σε κατασρόλα με καπάτια που νά έφαρμοζή καλά και άφινουμε νά σιγοθράσσουν έως ότου γίνεται τό κρέας και απομεινή με δλήγη πυκνή.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ: Τέ θηριά που πού σουλί είνε οι... τυπογράφοι ! ! Έπρεπε νά δθηκε και χαριστική ή θ ο θ λά στον φουκαρά Βατέλ. Είς τό όπ' άριθ. 609 τεύχος... Ετοί τόν... α π ο θ α τ σ α σ ον δινή νά δημοπρατήσουν.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΙ ΣΥΝΕΧΙΣΤΑΙ ΤΟΥ ΔΟΥΜΑ

Δύο φημισμένοι Γάλλοι μυθιστοριγράφοι και άκαδημαίκοι, δικλών Φαρρέρ και δ. Πιέρ Μπενούά, έχουν αποστρέθη, τόν τελευταίον καρό, σ' ένα έξοχο σπίτι του Σαιν-Σερέ κι' έχουν πέσει με τά μούτρα στή δουλειά, συνεργάζομενοι στενώτατα.

Τί κάνουν τάχα ; "Απλούστατα συμπληρώσουν ένα έργο του 'Αλεξάνδρου Δουμά, πατρός, τό δηνοί έμεινε μτελείωτο από τόν συγγραφέα τών 'Τριάν Σωματοφυλάκων'.

Οι δύο διάσημοι συγγραφείς τρέφουν τήν ίδια άγαπη για τό Δουμά και τό μυθιστόρημά του πού θά συμπληρώσουν θά είνε χωρις άλλο έν' από τά φιλολογικά περιέργα τής έποχής μας.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ τό ύπ' άριθμόν 1 τεύχος τού «Μπουκέτου». Τό Γραφεῖν μας πληρώνει τό τεύχος από — άρκει νά εύρεσθαι εις καλήν δημοσιήποτε κατάστασιν—πρός 30 δραχμάς. Πληροφορίαι στά γραφεῖα μας.